

Warszawa, 31 marca 2020 r.

**ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ DLA UCHODźCÓW, OSÓB Z PRYZNANĄ OCHRONĄ
UZUPEŁNIAJĄCĄ, POBYTEM HUMANITARNYM LUB ZGODĄ NA POBYT TOLEROWANY**

OPINIA STOWARZYSZENIA INTERWENCJI PRAWNEJ

Cudzoziemcy, którym nadano status uchodźcy, przyznano ochronę uzupełniającą lub zgodę na pobyt ze względów humanitarnych, posiadają **prawo bezterminowego pobytu na terytorium RP**. Osobom legitymującym się ww. formami pobytowymi wydawane są karty pobytu, których okres ważności wynosi 2 lub 3 lata, w zależności od rodzaju posiadanego zezwolenia¹. Prawo do bezterminowego pobytu w Polsce przysługuje również osobom, którym przyznano zgodę na pobyt tolerowany. Im jednak wydaje się dokument o nazwie „zgoda na pobyt tolerowany”, ważny przez okres 2 lat².

Każda z wymienionych powyżej form pobytowych jest udzielana bezterminowo i może zostać cofnięta wyłącznie w przypadkach enumeratywnie wskazanych w przepisach prawa.

Należy w tym miejscu podkreślić, że źródłem prawa do bezterminowego pobytu na terytorium RP jest decyzja o udzieleniu ochrony międzynarodowej, zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub pobytu tolerowanego, nie zaś karta pobytu. Cudzoziemcy posiadający jedną z wymienionych form pobytu zobowiązani są do dokonywania wymiany dokumentów pobytowych (kart pobytu lub dokumentu o nazwie „zgoda na pobyt tolerowany”) wraz z upływem okresu ich ważności. **Nie świadczy to jednakże w żadnym wypadku o istnieniu związku pomiędzy ważnością takiego dokumentu identyfikacyjnego, a prawem jego posiadaczy do legalnego pobytu na obszarze RP.** Czynność ta ma charakter zbliżony do procedury odnawiania przez obywateli polskich dowodów osobistych po upływie terminu ważności, co jednakże nigdy nie wpływa na status prawny ich posiadaczy.

Cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej przysługuje prawo do pomocy społecznej w tym samym zakresie co obywatelom polskim (art. 5 pkt 2 lit. a ustawy z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tekst jedn. Dz. U. 2019, poz. 1507, dalej: u.p.s.). Pomoc społeczna dla osób posiadających zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub zgodę na pobyt tolerowany jest natomiast ograniczona wyłącznie do świadczeń w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego (art. 5 pkt 2 lit. b u.p.s.).

Na prawo do uzyskania ww. świadczeń lub kontynuacji ich otrzymywania nie wpływa fakt tymczasowego braku posiadania ważnego dokumentu pobytowego, spowodowany np. nadmierną przewlekłością, niezawinioną przez cudzoziemca, w procesie jej wydawania przez stosowny urząd, gdyż uprawnienie do wsparcia z pomocy społecznej wynika z posiadania zezwolenia pobytowego, nie zaś ważnej karty pobytu/dokumentu o nazwie „zgoda na pobyt tolerowany”.

Katarzyna Słubik
PREZESKA ZARZĄDU
Stowarzyszenia Interwencji Prawnej

¹ Uchodźcy otrzymują karty pobytu ważne przez okres 3 lat (art. 89i ust. 1 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP), osoby z przyznaną ochroną uzupełniającą lub zgodą na pobyt ze względów humanitarnych uzyskują dokumenty ważne przez 2 lata (art. 89i ust. 2 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP oraz art. 243 ust. 1 pkt 4 ustawy o cudzoziemcach).

² Art. 275 ustawy o cudzoziemcach.